

Styrgrupp för social hållbarhet

Kommunstyrelseförvaltningen

2024-05-15

Dnr 2023-00206

Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete i Bollnäs kommun, november 2023-april 2024

Utdelningsadress

821 80 Bollnäs

Besöksadress

Stadshusetorget
2

Webb

www.bollnas.se

Telefon

0278-250 00

E-post

bollnas@bollnas.se

Innehåll

Trygghetsskapande arbete i Bollnäs kommun	3
Ny lag från och med 1 juli 2023	3
Den nya lagen i Bollnäs kommun.....	3
Rapport, november 2023-april 2024.....	3
Läget i Bollnäs kommun.....	3
Det här kan du som invånare göra	5

Trygghetsskapande arbete i Bollnäs kommun

Sedan några år tillbaka har Bollnäs kommun regelbundet kartlagt och tagit fram aktuella lägesbilder avseende trygghet och brottslighet. Information samlas in genom inrapportering i ett digitalt verktyg. Inrapporteringen sker varje vecka och ca 30 rapportörer från olika delar av samhället har möjlighet att rapportera in. Rapportörerna kommer från företag, kommunens egna verksamheter, sjukvård och föreningar. I underlaget ingår även anmälda brott till polisen, orosanmälningar till socialförvaltningen, statistik från statistiska centralbyrån och från statistiksidan Kolada.se

Utifrån sammanställningen av lägesbilden samordnar kommunen och polisen insatser. Polisen använder resultatet som underlag när de prioriterar sitt arbete. Kommunen använder det som underlag i vilka insatser som ska göras.

Ny lag från och med 1 juli 2023

I juli 2023 trädde en ny lag som reglerar kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbete (lag 2023:196) i kraft. Förhoppningen med den nya lagen är att kommuner mer effektivt och träffsäkert ska minska brottsligheten genom ett kunskapsbaserat brottsförebyggande arbete. Enligt den nya lagen ska kommunerna kartlägga brottsligheten inom sitt geografiska område och ta fram en lägesbild. Utifrån lägesbilden ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska beslutas senast den 1 juli 2024.

Den nya lagen i Bollnäs kommun

I och med att Bollnäs kommun sedan några år har gjort insamlingar av nulägesbilder så uppfyller kommunen lagen. Den samordningsfunktion som kommunen ska ansvara för finns också redan på plats. Det finns även en styrgrupp, den så kallade Styrgruppen för social hållbarhet där verksamhetschefer från olika förvaltningar, Bollnäs Bostäder samt polis ingår. Styrgruppen är det forum där de brottsförebyggande frågorna lyfts på tjänstepersonsnivå. Ytterst vilar ansvaret för arbetet på kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Rapport, november 2023-april 2024

Läget i Bollnäs kommun

144 rapporter om olika händelser har rapporterats in i lägesbildsinsamlingen under perioden 1 november 2023 till 30 april 2024. Det innebär en ökning sedan höstens rapport. Antal rapporter ökar utifrån att det nu finns fler rapportörer. Förhoppningen är att vi ska få in ännu fler rapportörer för att få en bättre helhetsbild. De flesta rapporter rör ”annat otrygghetsskapande” och skadegörelse. ”Annat otrygghetsskapande” omfattar under de här perioden främst inbrott, misstänkt droghantering, anträffande berusningsmedel och övrigt annat otrygghetsskapande eller ordningsstörande. Övrigt annat otrygghetsskapande eller ordningsstörande innebär bland annat att det gjorts fynd av lustgastuber, att det observerats langning eller att det observerats grupper av personer som skapar en otrygg stämning. Det finns en medvetenhet

om att inrapporteringarna inte är heltäckande och att det har inträffat fler händelser än vad som inrapporterats.

Vad händer i Bollnäs kommun inom området?

Medborgarlöfte och medborgardialoger

Kommunerna i Hälsingland och lokalpolisområde Hälsingland har ett samverkansavtal gällande trygghetsskapande arbete, *Samverkansavtal mellan Hälsinglands kommuner och lokalpolisområde Hälsingland, dnr 2017–00239*. Avtalet gäller från och med 1 januari 2018 och framåt.

Syftet med samverkansavtalet är att:

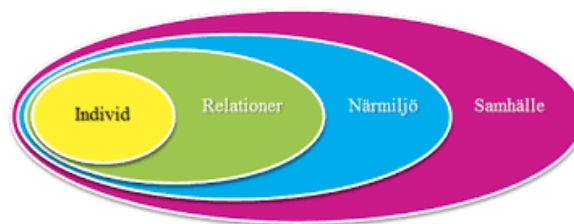
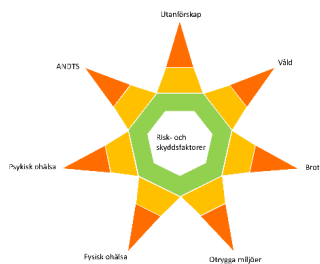
”tydliggöra vikten av samverkan samt att skapa en struktur för hur det brottsförebyggande arbetet ska genomföras. En väl underbyggd lägesbild i varje kommun förstärker arbetet med att förebygga brott och främja trygghet för kommunernas invånare.”

En del av avtalet säger att varje kommun ska genomföra medborgardialoger och därigenom skapa gemensamma medborgarlöften. Diskussioner om hur medborgarlöften mellan Hälsinglands olika kommuner och polisen ska utformas pågår. I väntan på att det ska tas ett beslut har medborgarlöftet 2022–2023 mellan Bollnäs kommun och polisen beslutats i kommunfullmäktige att gälla även under 2024.

Åtgärdsplan

En fördjupad kartläggning har genomförts rörande trygghet och brott i Bollnäs kommun. I den inkluderas förutom nulägesrapporter och anmälda brott även underliggande faktorer såsom exempelvis människors ekonomiska situation, boende, utbildning, hushållets sammansättning, alltså demografi. De ingår även orsaker till brott, hur risk – och skyddsfaktorer samspelar. Skyddsfaktorer är faktorer som skyddar mot att utveckla ett kriminellt beteende och riskfaktorer är faktorer som ökar risken för att utveckla ett kriminellt beteende. Som exempel på en viktig skyddsfaktor kan nämnas en bra skolgång. Att klara skolan stärker barn och ungas framtidsutsikter och är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förebygga utanförskap, kriminalitet, missbruk och ohälsa. Skyddsfaktorer kan på så sätt ge effekt inom fler områden samtidigt.

Ett förslag till åtgärdsplan har tagits fram av Styrgruppen för social hållbarhet och lämnats till kommunstyrelsen för ett eventuellt beslut. Åtgärdsplanen innehåller förslag på aktiviteter för att öka tryggheten och minska brottsligheten i kommunen. Åtgärdsplanen utgår från den socioekologiska modellen och från den lokalt framtagna preventionsstjärnan.

Informationsinsatser

Under våren har det skickats ut ett brev till anhöriga som tar studenten på de skolor som anmält intresse

Figur 2 socioekologiska modellen

med gratulationer och

önskingar om att göra studenten till ett kul minne tillsammans. Avsändare är kommunen, de gymnasieskolor som velat delta, polisen, länsstyrelsen och Systembolaget.

Det kommer under de närmaste dagarna skickas ut ett brev med information om vad som är bra att tänka på när det gäller ägande och framförande av en av A-traktorer till de flesta A-traktorägare. Informationsbrevets avsändare är polisen, Bollnäs kommun och Ovanåkers kommun.

Att arbeta med att stärka föräldrar och vårdnadshavare i sitt föräldraskap är en viktig del i det brottsförebyggande arbetet. Som en del av kommunens arbete med föräldrastöd har det tagits fram en film med bidrag från Brottsförebyggande rådet. Den finns att se här: [Håll i och håll ut](#).

Sommaraktiviteter

Under sommaren kommer det att arrangeras aktiviteter på flera platser i kommunen. Vad som händer och var det händer kan du se i Bollnäs kommuns evenemangskalender som finns här: [Bollnäs kommun - evenemangskalender](#)

Lokala ordningsföreskrifter

I december 2023 antog kommunfullmäktige en ny punkt i de lokala ordningsföreskrifterna som berör lustgas i berusningssyfte. Dessa föreskrifter godkändes av länsstyrelsen den 20 februari 2024. De lokala ordningsföreskrifterna går att läsa här: [Bollnäs kommuns lokala ordningsföreskrifter](#)

Det här kan du som invånare göra

Barn har rätt till ett tryggt liv med goda uppväxtvillkor. Där hör varken våld, otrygghet, alkohol, narkotika, doping eller tobak hemma. Du har möjlighet att trygga barns uppväxtvillkor och hjälpa till att skapa ett tryggare samhälle. Till exempel kan du våga se, reagera och agera mot våld! Agerar vi på ett tidigt stadium, även mot mindre våldshandlingar så hindrar vi det grövre våldet att få fäste. Tänk också på att göra en orosanmälan vid våld i ungas partnerrelationer. Både hen som utsätts och hen som utsätter någon annan har rätt till skydd, hjälp och stöd. Från 15 år kan den unge själv kontakta socialtjänsten om hen har frågor eller behöver hjälp [Stöd till barn, ungdomar och föräldrar - Bollnäs kommun | Självservice \(bollnas.se\)](#).

Som föräldrar / vårdnadshavare är det bra om du lär känna dina barns kompisar. Var intresserade av vad barnen / ungdomarna gör, vem de umgås med (även på nätet) och var de är.

Tips till föräldrar och vårdnadshavare:

- Ställ frågor och prata med ditt barn.
- Var vaken när ditt barn kommer hem.
- Lukta! Parfym och tuggummi kan dölja doft.
- Var uppmärksam på om ditt barn använder ögondroppar. Ögondroppar döljer röda ögon som kan uppstå om barnet röker cannabis.
- Hur ser pupillerna ut – är de ”för stora” eller ”för små”?
- Håll koll på ditt barns sociala medier och vilka de kommunicerar med där.
- Håll koll på vad ditt barn köper för sin vecko- eller månadspeng, även för det du swishar till ditt barn.
- Håll koll på barnens konton, försvinner det eller kommer det in pengar till eller från okända?
- Prata med andra föräldrar och hjälp varandra att hålla koll, kom överens om gemensamma regler för era barn.
- Prata med ditt barn om din inställning till droger och alkohol, fester och att vara ute sent på kvällarna.
- Föregå med gott exempel, reflektera över dina egna drog och alkoholvanor.
- Var beredd att åka i väg under kvällen om något skulle hända.

Som nämnts tidigare observeras det handel och bruk av droger i Bollnäs kommun. Värt att notera är att allt bruk av droger främjar den kriminalitet och det drogrelaterade våld som sker i Sverige och som ökat under en längre en tid. De som brukar narkotika möjliggör för de kriminella grupperingarna att fortsätta med sin verksamhet och tjäna ännu mer pengar.

Anmäl till polisen om du misstänker droghandel eller andra brott. Är det pågående ring 112 annars anmäl på 114 14 alternativt www.polisen.se

Misstänker du att ett barn /ungdom missbrukar, säljer droger eller befinner sig i en miljö där det finns droger eller om du är orolig för att ett barn far illa, gör en orosanmälan här: [Oro för barn 0-17 år anmälan](#). Det går också att göra anmälan via telefon. På kontorstid ringer du 0278-252 02 efter kontorstid är telefonnumret: 026-10 02 25.

Lämna in observationer till kommunen rörande till exempel klotter, gatubelysning, skadegörelse med mera på [felanmälan](#)

Här finns mer information:

[Föräldrastöd om skadligt bruk, riskmiljö och beteende](#)

[Föräldraskolan om droger](#)

[Droghandboken – Vad gör jag om det händer. Film.](#)

Våld

Våld är allt som skadar, smärtar, skrämmer och/-eller kränker dig. Våld är när någon får dig att avstå från sådant du vill göra eller tvingar dig göra något som du inte vill. Alla människor, oavsett ålder eller könstillhörighet är födda fria och har rätt till ett liv fritt från våld.

Här hittar du mer information om var du kan vända dig: du som utsätts för våld, du som utsätter andra för våld eller du som upplever våld i din närhet:

[Våld i nära relationer | Bollnas kommun](#)

[Våld och hot | Bollnas kommun](#)

[Barn som upplever våld i hemmet | Bollnas kommun](#)

För polisen råder det ingen tvekan. Att utsätta en närstående för våld, hot eller kränkningar är ett allvarligt brott. Om du eller någon du känner – vuxen eller barn – är utsatt, kontakta polisen. Det är såklart inte enkelt, men en kontakt med polisen kan vara ett steg på vägen. Vid en akut situation ring polisen på 112, är det inte akut ring 114 eller anmäl på www.polisen.se